

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМИ ЗАКЛАДАМИ

Матеріали

Другої регіональної науково-практичної
конференції молодих науковців

30 січня 2025 року

м. Херсон

Редакційна колегія:

Жорова І. Я. – доктор педагогічних наук, професор;
Степанова Т. М. – доктор педагогічних наук, професор;
Кохановська О. В. – доктор педагогічних наук, доцент;
Кузьменко Ю. В. – доктор педагогічних наук, доцент;
Кузьменко В. В. – доктор педагогічних наук, професор;
Слюсаренко Н. В. – доктор педагогічних наук, професор;
Навроцька М. М. – кандидат педагогічних наук;
Рідкоус О. В. – старший викладач.

А 43 **Актуальні** питання розвитку освіти та управління освітніми закладами: матеріали Другої регіональної науково-практичної конференції молодих науковців (30 січня 2025 року, м. Херсон) / за ред. Кузьменка В. В., Кохановської О. В. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2025. 281 с.

Збірник містить матеріали Другої регіональної науково-практичної конференції молодих науковців «Актуальні питання розвитку освіти та управління освітніми закладами». У працях авторів розглянуто історію управління сучасними освітніми установами, розвиток потенціалу фахівця в системі освіти, роль сучасних освітніх технологій у розвитку та управлінні освітою, особливості функціонування системи освіти в умовах воєнного стану.

УДК 37.018

Статті подано в авторській редакції. Відповідальність за точність викладених у публікаціях фактів несуть автори.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНИМИ ЗАКЛАДАМИ

Захарченко О. А. GPT ONLINECORRECTOR – цифровий інструмент професійної підготовки магістрів-філологів	75
Зубко А. М. Роль лідерства в управлінні освітніми установами: історичний контекст.....	78
Істоміна С. М. Управління психосоціальною підтримкою учасників освітнього процесу в умовах воєнного часу	81
Капкан О. О. Інноваційні технології і діяльність викладача ВНЗ	84
Касаткін О. С. Читання як компетенція XXI століття: виклики та перспективи шкільної літературної освіти	88
Ковальова О. І. Формування життєвої стійкості педагогічних працівників які працюють в умовах кризи	91
Ковпей І. Б. Управління інклюзивною формою навчання на засадах менеджменту освітніх інновацій	95
Когут І. І. Роль загальних компетентностей у правовій освіті та вихованні.....	101
Козій О. Б. System of exercises for the vocabulary enrichment of the students	103
Козубська С. В. Interactive foreign language teaching for it students in pre-higher education institutions	107
Корх М. В. Роль графічної підготовки в технічному університеті	109
Кріпак Т. П. Управлінська компетентність керівників ЗЗСО в умовах освітніх трансформацій.....	112
Крутько І. В. Педагогічний складник у змісті підготовки майбутнього вчителя (ҚДПУ).....	114
Кузьменко Ю. В., Єропкіна Ю. О. Формування медіаосвітньої компетентності здобувачів вищої освіти на заняттях з дисципліни «Методика навчання української мови та літератури» у процесі дистанційного навчання	118
Кузьменко Ю. В., Заболотна Д. В. Методи розвитку математичного мислення у школярів.....	121
Лагода К. В., Кохановська О. В. Вплив освітнього середовища на професійний розвиток педагога.....	124
Левченко Ф. Г. Впровадження STEM-освіти як каталізатора якісного відновлення української освіти: інноваційні моделі, виклики та перспективи.....	127
Лукичова Н. С. Роль командного духу у впровадженні STEM-інновацій: від ідеї до успішного уроку	130
Марецька Л. П. Розвиток мовно-комунікативної професійної компетентності педагога: вимоги професійного стандарту вчителя	134
Марчук С. І. Сучасне антикризове управління закладом освіти.....	136
Миськів М. А., Мукан Н. В. Stimulation of future doctors' managerial competence development	140
Михальченко І. В. Успішне навчання здобувачів фахової передвищої освіти під час професійної підготовки	142
Михальченко Н. В. Професійний розвиток рефлексії особистості	144
Мовчан О. В. Роль ігрових технологій у трансформації сучасної освіти	147

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМИ ЗАКЛАДАМИ

4. Качак Т. Б. Розвиток медіаграмотності студентів у процесі вивчення дисципліни «Дитяча література та методика навчання літературного читання». *Інфомедійна грамотність – невід’ємна складова навчального процесу закладу вищої освіти: збірник статей /* Редкол.: В. Ф. Іванов (голов. ред.) [та ін.]. Київ: Академія української преси, IREX, Центр Вільної преси, 2021. С. 173–181.
5. Цегельник Т., Станіченко О. Гончар Н. Особливості організації дистанційної професійної підготовки майбутніх вихователів у сучасних реаліях. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2024. Том 12. Вип. № 9. С. 103–111.
6. Цісарук І. В., Олексюк М. П., Цісарук В. Ю. Використання соціальних мереж і штучного інтелекту в процесі фахової підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім.Тараса Шевченка*. 2024. Вип. № 18. С. 144–150.

Кузьменко Ю. В.*

*доктор педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту,
Навчально-науковий педагогічний інститут
імені В. О. Сухомлинського Національного університету
кораблебудування імені адмірала Макарова,
м. Миколаїв, Україна*

Заболотна Д. В.

*студент 1 курсу 1821 групи,
Навчально-науковий педагогічний інститут
імені В. О. Сухомлинського Національного університету
кораблебудування імені адмірала Макарова,
м. Миколаїв, Україна*

МЕТОДИ РОЗВИТКУ МАТЕМАТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ШКОЛЯРІВ

XXI століття характеризується необхідністю вміти математично і логічно мислити. Математика, один з тих базових предметів, що допомагає школярам оволодіти необхідними навичками, які допомагають як у навчанні, так і в повсякденному житті.

Г. Вейль вважав, що математичне мислення – це особлива форма міркувань, за допомогою яких математика проникає в науки про зовнішній світ і навіть у наші повсякденні роздуми. Мислити математично – це мислити конкретно, впорядковано, вміти абстрагувати та узагальнювати.

В. Сухомлинський зазначив: «Математичне мислення необхідне для успішного вивчення усіх предметів; математичні здібності – це яскравий прояв якостей розуму, які відіграють велику роль у пізнавальній і творчій трудовій діяльності. Завдання школи – піклуватися про розвиток математичних здібностей усіх учнів» [5].

Підкреслимо, що мислення включає в себе такі операції як: аналіз (здатність розділяти інформацію на частини), синтез (здатність

* © Кузьменко Ю. В., Заболотна Д. В.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНИМИ ЗАКЛАДАМИ

об'єднувати складові частини елементу в цілісний об'єкт), порівняння (встановлення подібних і відмінних рис між об'єктами та явищами), узагальнення (процес об'єднання значущих властивостей об'єктів та явищ, отриманих після аналізу та синтезу).

Психолого-педагогічне формування математичного мислення здійснюється за допомогою використання навчальних задач, розв'язуючи які, учні опановують вміння розмірковувати, зіставляти та протиставляти об'єкти і факти, робити висновки, вчитися на помилках. Саме тому не слід забувати, що підлітковий шкільний вік характеризується підвищеною інтелектуальною активністю та допитливістю. Але нерідко вони стикаються із труднощами: поверхневість роздумів, невміння виокремити потрібне і узагальнити [2].

Учитель математики стикається з проблемою застосування елементів логіки на уроках. Важливо «в навчальному середовищі дошкільників та учнів шкіл розвиток логіко-математичного інтелекту здебільшого здійснюється з використанням різноманітних дидактичних завдань та логіко-математичних ігор» [1].

Слід зазначити, що універсальної методики, що могла би гарантувати набуття математичного мислення не існує. Проте є методи, які сприяють розвитку математичних здібностей учнів. Наприклад, основою розвитку мислення у школярів може бути дослідницький підхід, а саме – метод проєктів. Метою та основою методу проєктів є розвиток уміння самостійно знаходити інформацію за заданою темою, аналізувати її, виокремлювати основне та узагальнювати. Орієнтований такий метод на самостійну роботу школяра. Таким чином, учні набувають досвіду дослідницької та пізнавальної діяльності, розвивають інтелектуальні здібності та творчі навички.

Учителю доцільно надавати учням задачі на доведення факту, оскільки такий формат спонукає їх ставити питання, шукати на них відповіді, формувати логічні «ланцюги», змінювати напрямок мислення та доводити кожну свою думку. Комплекс усіх цих процесів сприяє досягненню поставленої навчальної мети.

Психологами доведено, що процес розв'язання однієї і тієї ж задачі різними способами приносить більше користі, ніж розв'язання декількох задач підряд [3]. Таким чином, учень вчиться бачити декілька варіантів розвитку думок, знаходити найпростіший та найскладніший шляхи, аналізувати послідовність своїх дій, застосовувати знання з різних тем математики.

Ефективним буде складання завдань та запитань до завдання самими учнями, адже вони не тільки застосовують усі свої знання з предмету, а й навчаються самостійно формулювати умову задачі, міркувати в зворотному напрямку: від відповіді до запитання. Таким чином, школярі не тільки використовують інформацію, а й розвивають самостійність, творчість, логіку.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМИ ЗАКЛАДАМИ

Учитель зобов'язаний на кожному кроці вказувати учням на їх помилки, разом із ними аналізувати, чому були зроблені саме такі дії, направляти на правильні думки та проводити рефлексію.

Колективні проекти не тільки допомагають розв'язувати складніші математичні задачі, а й сприяють розвитку комунікативних і колективних навичок роботи, що є необхідним як для розвитку математичного мислення, так і для соціалізації школярів.

Інтерактивні технології допомагають вчителю організувати парну та групову роботу учнів під час уроку. Об'єднання учнів у групи можливе як у будь-якій частині уроку, так і в якості домашнього завдання для самостійного опрацювання певної теми або пошуку інформації для закріплення матеріалу з подальшим представленням результатів роботи в класі.

Суть техніки «Діалог» полягає в спільному пошуку групами єдиного рішення задачі. Таким чином, учні за певний проміжок часу вирішують математичну задачу, яка потребує колективного обговорення. Школярі повинні вислухати думку кожного учасника групи, робота включає у себе протистояння та критику позиції групи. Після завершення роботи груп слово надається кожному представнику від груп.

Техніка «Пошук інформації» є прикладом роботи в малих групах, завданням є колективний пошук інформації з відповідями на питання. Використовується для того, щоб зацікавити учнів. Учитель розробляє запитання для кожної групи, відповіді на які можна шукати у різних джерелах інформації: роздатковий матеріал, підручники, мережа Інтернет.

Метою техніки «Коло ідей» є вирішення суперечливих питань, створення списку ідей та залучення учнів до обговорення проблемного питання. Цю техніку можна використовувати, коли кожна група має виконувати одне й те саме проблемне математичне завдання. Учні його обговорюють, після чого вчитель запитує всі групи по черзі, слухаючи всі ідеї. Цей метод ефективний, коли школярам потрібно застосувати свої математичні знання для колективного вирішення проблемного завдання [4].

Можуть бути корисними ігри, спрямовані на розвиток математичного мислення. Наприклад, «Математичне доміно» – це гра, що є адаптацією класичної гри «Доміно». Замість звичних для усіх крапок на картках написані короткі математичні вирази. Гра може бути адаптованою в залежності від програми, віку, теми уроку. Вона допомагає розвивати математичні здібності, швидкість обчислення, стратегічне математичне мислення.

Підводячи підсумки зазначимо, для розвитку математичного мислення школярів існують як індивідуальні, так і колективні методи роботи. Вони дозволяють розвинути вміння швидко відповідати на поставлені запитання, розуміти послідовність своїх дій, шукати інформацію з різних джерел, проводити рефлексію, а також шукати різні шляхи для вирішення задач. Математичне мислення допомагає

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНИМИ ЗАКЛАДАМИ

не тільки на уроках математики, а й у повсякденному житті кожної людини.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Богатенкова О. Є., Жирун В. В., Попіль Д. О., Шпачинський І. Л. Вплив музики на розвиток логіко-математичного інтелекту у сучасної молоді. *Молодий вчений*. 2023. №5. С. 52.
2. Марченко В. С. Підготовка майбутніх учителів фізико-математичних спеціальностей до розвитку математичного мислення учнів основної школи: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Одеса, 2017. 256 с.
3. Пихтар М. П. Розвиток математичних здібностей школярів у діяльності Малої академії наук: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2010. 165 с.
4. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. Київ: АСК, 2006. С. 19.
5. Сухомлинський В. О. Сто порад учителеві. *Вибрані твори*: В 5 т. Київ: Рад. школа, 1976. Т. 2.

Лагода К. В.*

магістрант,
КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»,
директор,
Дар'ївський ліцей № 1 імені Андрія Шульги
Дар'ївської сільської ради Херсонської області,
м. Херсон, Україна

Кохановська О. В.

доктор педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри педагогіки й менеджменту освіти,
КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»,
м. Херсон, Україна

ВПЛИВ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

Розвиток учителя як особистості може відбуватися лише на основі науково обґрунтованих принципів педагогічної діяльності освітніх закладів, адже саме вони здатні створити середовище, яке забезпечує стійкий і гармонійний професійний розвиток педагога.

Питання значущості освітнього середовища для розвитку особистості розглядаються у наукових працях Н. Гонтаровської, В. Слободчикова, В. Ясвіна та інших дослідників.

Український науковець А. Білинський розглядає «освітнє середовище» як багатогранне явище, що включає не лише унікальну для кожного учня полікультурну освітню систему, але й створює умови для формування особистості. Воно сприяє розкриттю внутрішнього світу людини, її саморозвитку та реалізації власного потенціалу [1, с. 20].

* © Лагода К. В., Кохановська О. В.

Науково-методичне видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМИ ЗАКЛАДАМИ

Матеріали

Другої регіональної науково-практичної
конференції молодих науковців

30 січня 2025 року

м. Херсон

Технічний редактор – Мироненко М. П.

Підписано до друку 21.01.2025 р. формат 60х84/16 (А-5)
Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура Verdana
Умовн. друк. арк. 16,3. Наклад 25.

Друк здійснено з оригінал-макету
у КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»
Свідоцтво ХС № 74 від 30.12.2011 р.

Адреса редакції й видавництва
вул. Покришева, 41
м. Херсон
73034
тел. (0552) 37-02-66
E-mail: info@academy.ks.ua